

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy órára 1 „ „
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond,**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Negy háshoz petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alk. szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj minden külön bejelentésért 50 kr.

Vesd meg az idegent!

Debreczen, nov. 15.

Magyarország száz és száz esztendőn keresztül nem egyéb, mint bitang jószág az idegeneknek. Ur itt eben a szegény hazában mindenki, a ki egy rongyos kalucsnival a lábán és umbrellával a hóna alatt bevándorol.

Ma átlép határainkon, holnap már parancsolgat, lenéz, civilizál és még neki áll feljebb, ha eszébe juttatják, hogy itt a négy folyó és hármass halom között voltaképen egy nemzet lakik, a mely századokkal ezelőtt Európa védbástyája volt a török betörések ellen.

A mi saját külön idegeneinkről teljesen megfélekednek. Az ő szemükben mi nem vagyunk más, mint fejős tehén, melyet piócza módra minél jobban ki kell szipolyozni. Erre jók, erre nagyon, de nagyon alkalmasak vagyunk mi a mi kedves idegeneinknek, — a kiket köznyelven akár osztrákoknak is nevezhetünk.

Ritkán, talán még sohasem mutatkozott, nem tűnt ki oly élesen az ellentét köztünk magyarok közt s a Lajthán túl élő különféle fajok közt, mint ép most, a midőn újabb nemzetgazdasági kiegyezés elölestélyén állunk.

A lajthántulak szidnak minket, hogy mi kifosztjuk, kipusztítjuk őket, — mi meg tudjuk, látjuk érezzük, hogy voltaképen mi vagyunk az áldozati bárányok.

Hiszen lehetetlen eltagadni, hogy Magyarország és Ausztria közt a visszhang közgazdasági és ipari tekintetben manapság ugyanaz, ami volt száz és néhány esztendő előtt Anglia és az Amerikai gyarmatok közt.

Anglia lenyomta, leigázta az amerikai gyarmatok iparát teljesen. Megtiltotta nekik a kivitt és behozatalt, s csakis Anglia iparára és kereskedelmére volt Amerika uialva.

Nekünk iparunk ma még alig van. A mi van, fejletlen, éretlen, a közös vám minket teljesen Ausztria iparára utal. Ki vagyunk neki szolgáltatva egészen. A közös vámterület az oka, hogy mi kénytelenek vagyunk drágán vásárolni rossz osztrák iparcikkeket, a helyett, hogy olcsóbb áron vehetnénk jobb francziát és angolt.

És viszont annak is a közös vámterület az oka, hogy gabonaáraink ilyen istentelen alacsony árra vannak leszorítva.

Nézzük csak közelebbről a baj okát! Ezelőtt egy negyedszázaddal Európa mindennapi kenyerét megtermesztette, előállította maga Európa. Oroszország, a

balkán és fekete tengermelléki tartományok élelmeztek magukat ép úgy, mint Olaszország. Viszont azonban Francia és Németország s Angliának részben természetli saját élelmét, a hiányt pedig a régebbi időkben Magyarországból pótolta: mintegy két évtized óta oláh és oroszországból. Ennek a két országnak a világ gabonapiacán való megjelenése már sokat ártott a magyar gazdának.

Ez azonban még nem volt elég!

Jött még két újabb, két veszedelmesebb versenytárs: Amerika és Ausztrália, mely ma már állandó versenytársa a magyar gazdának.

És arra nem is szabad gondolnunk, mintha a két világrész már elérte volna termelésének és kivitelének tetőpontját. Korántsem! S ennek dacára mi már ma sem bírjuk velük kiállani a versenyt a magunk piacán.

Mi lesz tehát a magyar termelő küzdelmének vége a nagy világ összes nyerstermelőivel szemben?

Egy szörnyű bukás?

És e bukást a társadalmi, nemzeti és politikai valóságok egymásután következő hosszu sora fogja követni.

Ezt a bukást, ezt a társadalmi felfordulást kikerülnénk, ha védvámmal vennénk magunkat körül, s az idegen gabona kizárásával megvédelmeznék saját gazdaközösségünket.

Eddig nem tettük! Hanem e helyett a magyar kormány mesterségesen nyomja, jobban mondva árulja el saját honfitársainkat, az idegen, az osztrák ipar kedvéért.

Igen! Ausztria kedvéért és érdekében árulták és árulják el kormányaink a magyar érdekeket. Ausztria kedvéért, mert a szabad kereskedelmi politikával Németországot biztosíthattuk volna nyersterményeinknek, — e helyett azonban az Ausztriával kötött vámszövetség felszabadította az oláh és orosz gabonát, hogy az még a budapesti, debreczeni és szegedi piacon is mint versenytárs lenyomhatja a magyar gabona árát.

Ha még hozzá teszem, hogy a vasúti szállításnál a magyar gabona kivitelnek hem szerez kormányunk előnyöket, s az idegen gabona átvitt sem igyekszik hátráltatni, — sőt ellenkezőleg maga nyújt segédkezet arra nézve, hogy a nagy szállítási vonalak az oláh és orosz gabonát minél olcsóbban szállithassák, — akkor világos lesz minden gondolkodni tudó ember előtt, hogy Magyarország gazda közönségén egysé-egyedül csak a külön vámterület segíthet.

Győr város függetlenségi pártja a vidéken, s Kossuth Ferencz tisztelt ba-

rátom és képviselőtársam a központban kezdtek meg a külön vámterület mellett az országos agitációt. A kiegyezés a küszöbön van. Magán a magyar gazdán, a termelő közönségen áll, hogy kell-e neki tovább is a mai nyomoruságos állapot, vagy le akarja vetni gyermek saruját, s fel akar szabadulni az »idegen«, az osztrák gyámkodó nyomása alól. A riadó felhangzott! A polgárságon áll hazánk minden vidékén felucsudni közönyéből, s tiltó szavát felemelni a közös vámterület ellen.

Soha sem volt a percz erre alkalmasabb, mint ép jelenleg, a midőn az »idegenek«, az osztrákok is sérelmesnek tartják a közös vámterületet. Ha nekik is sérelmes, és nekünk sem kell, akkor nincs okunk habozni, szüntessük meg.

Vegyünk példát az amerikaiaktól, a kik teljesen elszigetelték magukat a hatalmas Angliától; nem fogyasztottak semmi idegent, Angliából bevitt ipari cikket, hanem csak olyasmít, a mit maguk termeltek. Ez a kitartásuk eredményezte azután, hogy előbb közigazdaságilag és pénzügyileg, majd politikailag is képesek voltak magukat függetlenné tenni az idegen hatalomtól.

Mi is függetlenek akarunk lenni Ausztrától, rázzuk le tehát először az idegennek a közgazdasági jármát, a politikai járom azután magától lesiklik nyakunkról.

Kisértsük már egyszer meg azt, hogy az »idegent« a saját jól felfogott érdekünkben vagyunk kötelesek megvetni.

Hentaller Lajos
orsz. képviselő.

A magyar korona és a magyar országos czimer használata. A bécsi kereskedelmi és iparkamara, az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak hozzá intézett leirata folytán és hivatkozással a magyar 1893. évi XVIII. törvényeziknek, valamint a Magyarországgal fennálló vám és kereskedelmi szerződésnek rendelkezéseire, az olyan védjegyeknek a beiktatását, melyeken csak a magyar korona van ábrázolva, a magyar országos czimer nélkül, — még az esetre is betiltotta, ha az illető védjegy tulajdonos az utóbb említett czimer használatának jogosultságát igazolni tudja.

A bünvádi eljárás a bizottságnak. A képviselőház igazságügyi bizottsága holnap délután 5 órakor tartadó ülésén veszi tárgyalás alá a bünvádi eljárásról szóló törvényjavaslatot. Nagy feltűnést keltett a jogász körökben, hogy az új bünvádi eljárás javaslatát az ügyvédi kamaráknak meg nem küldték,

sem véleményüket ki nem kérték, holott igen kívánatos lett volna, hogy a szaktestületek a dolog jelen stádiumában is foglalkozzanak a törvény tervezetével. E teljesen indokolatlan és érthetetlen mellőzés miatt a budapesti ügyvédi kamara felterjesztést is intézett az igazságügyminiszterhez, melyben hivatkozva arra, hogy épp a kamara volt az, mely megalakulása óta folyton sürgette a javaslatot, méltán elvárhatta volna azt, hogy véleményét kikérjék, a mikor a terv a megvalósulás stádiumába lép. Ezért kéri a minisztert, hogy a javaslatot ennek rendszeres tárgyalása és megvitatása céljából hozzá átküldeni sziveskedjék.

Egy képviselő üzlete a kormánynyal. Boncza Miklós kormányparti képviselő összejutásába került az összeférhetlenségről szóló törvényről, a menyiben egy hivatalos lap kiadására vonatkozólag szerződést kötött a belügyminiszterrel. Mint értesülünk, ezt a kérdést a képviselőház egyik legközelebbi ülésén interpelláció tárgyává teszik. Más oldalról arról értesítenek, hogy Boncza Miklós nem várja meg az interpellációt, hanem megelőzőleg lemond állásáról.

Választási mozgalmak. A facetsi választó kerületben, mely báró Harkányi Frigyes lemondása következtében üresedett meg a kormánypart Graezensstein Béla pénzügyminiszteri államtitkár lépteti fel. A stomfai kerületben, melyet Prileszky Tade hagyott árván, a Rossi-választó kerületben nem lép fel kormányparti programmal, akkor Latkóczy Imre államtitkár lépteti fel, akinak ha győzni akar, Tarnóczy választási elnökségére lesz szüksége, amennyiben ezen kerületben a szervezett párt nagy erővel megy a választási küzdelembe.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Dalaimból.

I.

Károly mellett van egy erdő, a Somos*)
Szép kis leány! — arczod olyan bánatos,
Szomorú vagy, mint hideg ősz virága...
Ugyan mond csak, jó lelkedet,
Kis szívedet mi bántja?...

Zöld erdőben fülemile kesereg,
Ugy szeretnék én beszélni te-veled:
Ugy szeretném megszökölni orczádat...
Isten bizony! messze szállna,
Elkerülné szívedet a bubánat!

II.

Felszállott a sárga rigó a fára,
Rá se néztem én eddig a leányra,
De mióta az a rigó felszállott...
Megerszerettem kedvesemben
Én az egész világot!

Szépén zöldül a buza a határon,
Elveszlek én szép kis leány a nyáron,
S nekünk mosoly, nekünk nyílik a virág,
Ugy is régen házast már
Minket ez a rossz világ!

Kösa Ede.

*) Zenét szerzett hozzá Báró Kemény Ilona Szilágy-megyében.

KÜLFÖLD.

Török bonyodalom. A konstantinápolyi állapotok, különösen az idegenek szempontjából, nem lévén megnyugtatók, a hatalmak az osztrák-magyar kormány kezdeményezésére, eszmecsereét folytatnak az esetleges teendők iránt, hogy közös megállapodásra juszanak a törökországi eseményekkel szemben. A tárgyalások kedvezően haladnak előre és bizonyára célra fognak vezetni. A megegyezés különösen arra irányul, hogy egyik hatalom se tegyen a Keleten valamit önállóan és hogy minden lépés csak akkor tehető meg, ha már arról a hatalmakat előzetesen értesítették. Minden hatalom hajóhadat fog küldeni a keleti vizekre. Közös megegyezés szerint a hajók nem a Dardanellák közelében fognak tartózkodni. Ausztria négy hajót küld.

Zágrábi zászlósértők.

(Egyetemi suhancok a törvény előtt.)

A botrányos zajongás és tervszerű tüntetés lecsillapodása után folytatták a tárgyalást ugyanabban a hangnemben és modorban, melyet már tegnapi tudósításunk jellemeztek. A rakoncátlan vádlottak mindenáron mint szabadsághősök, mint nemzeti férfiak akarnak a csávából kimászni. Ehhez képest a zászlósértésnek csupán politikai jelentőségéről igyekeznek beszélni, E mellett azonban nem vetik meg a furfangot, az alamusziszágot s a rabulisztikát. Hetykélkednek s dühöngenek, úgy, hogy joggal is elmondható róluk, hogy rakoncátlanok sem tudnak tisztességesen. Az elnöknek az egész tárgyalás alatt legfőbb gondját az képezi, hogy a közjogi fejtegetésektől eltiltsa a vádlottakat. Ez az igyekezete csak részben sikerül.

Mindegyik vádolt azzal kezdi, s bűnösséget politikával igyekszik enyhíteni. Noha az elnök minden erélyességét mobilizálja, az egész tárgyalás nem más, mint a magyar zászlónak permanensen megújító sértegetése.

Fábri vádolt: Mi nem tehetünk arról, hogy horvátok vagyunk s hazánkat szeretjük. — Ha e miatt a királyi ügyész vádat emel ellenünk.

A kir. ügyész tiltakozik a kifejezés ellen s az elnök megvonja a szót a vádlottól.

Őszi hangulat.

Irta: Gondy Károly.

IV.

(Vallás és erkölcs.)

Utolsó cikkelyem tudom, hosszu vita tárgya lenne, ha politikai irányu lett volna, de így csak himlőről lévén a szó: napirendre terhelünk, annál is inkább, mert a politika nem életmentő egyet.

Ha pedig jól meggondoljuk, a politika is csak olyan gyógyíthatatlan nyavalya: mint a rászegség, melyet nem gyógyznak eléggé vassal-gyógyítani. Bizony, a hosszas politikai betegeskedésnek csak — halál a vége.

A pusztító epidémiák ellen zugalódunk, de a háborút, a rendszerezett öldöklést szükségessé tartjuk, sőt élet-feladatnak tekintjük.

Az Isten haragját, mint áldását megadással kell fogadnunk. Az epidémiák a természet szelid háborúi, melyek ellen nincsen fegyver, nincsen menekvés!

Az őszi hadgyakorlatok a fejedelem és nagyjaink jelenlétében mentek véghez, jele, mily fontos a „dicső halál” főpróbája!

Alig hogy az élet-magot a szántóföldekről eltakarítottuk, a halál-magot kísértjük vetni. Minden kenyérmező, csatamező; élni, halni csak egy számunkra bekerített földön lehet; sirgódór, ha kell, az egész ország... hazát, házat veszíteni nekünk egyértelmű!

A politikusnak annál nagyobb a szája, minél több szurony védi a hatát. A bátor országos beszéd drága oktatás; a katonaszkodás még drágább megszokás.

Ha én mint civíl, mosolygó arczczal

Henneberg vádolt: Ha vendég érkezik a házhoz, tisztességesen kell fogadni, de ha vendég házigazdának tolakodik fel...

Az elnök: Ez ismét politika, megvonom öntől a szót.

Hern vádolt: A mi cselekedetünk politikai cselekedet volt.

Az elnök: Nem: büntetőjogi.

Kristóf vádolt: A mi törvényeinket az önkényuralom alatt alkották s azokat enyhén illenék alkalmazni, a mi nem igen mutatkozik az elnök eddigi magatartásában.

Az elnök: én csak létező törvényeket alkalmazhatok. Ön védheti magát, de nem politizálhat.

Vádolt: Ha nem enged beszélni úgy jobb lett volna mindjárt egy akasztófát ide állítani.

Elnök: E kifejezésért öt napi magánzárkára ítélem.

Mentelka vádolt: Szabad beszélnem: Elnök: természetesen. Mentelka Nekem meg kell, hogy engedjék a gyűlölet. Elnök: De kifejezést nem szabad adnia. Mentelka. Nos hát hát én gyűlölöm a magyarokat, s utalni akarok arra, hogy e gyűlölet honnan keletkezett: Az elnök megvonja a vádlottól a szót.

Belárics vádolt: a zászlóégetés tényében nem lát sértést. Isten Izák áldozatai által nem sértődött meg, a régi görögök szüleit égették el, ergo mi a magyaroknak a zászlóégetés tényével csak kegyeletünket bizonyítottuk be.

Kajba vádolt: A magyar zászlónak a kiegyezés értelmében nincs jogosultsága horvát területen. Elnök: Ez nem igaz!

Vádolt: Más országban a törvény védelmezői kitüntetésekben részesülnek.

Az elnök: Erről nem engedem beszélni.

Papratovics vádolt, kit nagy figyelemmel hallgatnak, tadadja, hogy az okt. 16-iki tett a 302 §. kritériumát foglalja magában. Helyzete, mondja, épp oly súlyos, mint 2000 év előtt Ciceróé volt, kinek nagy faradságába került, a keményfejú szenátoroknak Caseras tányérnyalói által bevádolt Dajeklasz király ártatlanságát behoznyítani. Mikor a magyar zászlót megláttuk, a felháborodás elemi erővel ejtett bennünket hatalmába. E felháborodásnak igyekeztünk kifejezést adni. Az elnök nem engedi, hogy tovább folytassa. Vádolt beszédjének to-

és törrel a kezemben az utcán végig haladnék, menten mint bolondot bekisérnének; ellenben mily rüt fegyver nélkül a katona. Mily gyönyört ad, fegyvert látni a zandár hatán, mi nyolcszor egymásután majdnem magától elsül és mitől — mint a fekete Apistól — a védtelen tömeg mindjárt arczra borul.

Aréz! hogy illenek hozzád, a karcz, harc, sarcz, alarcz, habarcz, kudarcz?!

Lásd, Ősz barátom! ilyen vadakkal és vadakkal kell előállanom; a te évadod igazán a vadak ideje! A vadászok a tisztásban, a halászok a zavarosban lesik prédájukat. A kit megszép a tengeri fürdőben a rák, az haza siet az országos centrumban füstös fegyverrel bakot löni.

Hogy nem tudnak ezek a józsurak még tovább is időzni a fürdőkben; itthon unalmukban csak egyre nevelik a bajt. Nem elég, hogy magok gazdagok és külföldön költik el a haza földéből került kincset, hát még ők intezkednek vagyonuk, vérünk és vallásunk felett. Hej! ez a három »V« be sok bűt szerzett és szerez a hazának!

Ilyenkor őszszel reperált tagokkal és pihent őszszel visszatérve csak úgy hullanak az eszmék sárga levelei, a midőn szerencsére a sárga tökvirág is hatalmas gyümölcsesé fejlődött, mit az erdélyi ember igen jellemzően »döblencz«-nek nevez.

Kedves éneklő vendégeink n alibucsuznak erdeinkből, lassankint közelednek a politikai farkasok. Hogy a kakas — azaz a rák csipje meg őket egész esztendőben Jaz Oszttendőben. Járnak Marienbadba, Carlsbadba... mégis mi itthon tengődők vagyunk »csehül« és iszunk a sok fürdőzésnek piszkos levét.

vábi részében így nyilatkozik a zászló elége-
tésről: A zászlót nem azért vittük elrejtve-
mert féltünk, hanem azért, hogy a tömeget
bele ne vonjuk a tüntetésbe.

Ezután következett az a kínos jelenet,
mely a tárgyalást egy fél órára megakasztotta.
A királyi ügyész ugyanis azt kiáltotta a vád-
lottaknak: Tacsók! Mire azok irtoztató za-
jongással a padokra ugrálnak s kórusban ki-
bálják: Ne sértessen. Viselje magát tisztes-
ségesen. Ki vele! A törvényszék kivonul s
fél óra múlva ismét megjelenik. Az elnök Jaksa
vádlottat keményen megdorgálja.

A tárgyalás további folyamában az elnök
szükségesnek tartotta a női karzatot kiüríteni.
A védőbeszédre csak este került a sor.
A tárgyalást ma délelőtre halasztották.

A zágrábi egyetemről kizárt hallgatókat
tegnap a rendőrségre citálták, hol kényszer-
utlevéllel látták el őket, s meghagyták nekik,
hogy 24 óra ara alatt Zágrábot hagyják el.
Otthon a hatóságnál kell jelentkezniök s bi-
zonytalan ideig nem szabad Zágrába vissza-
térniök.

Baromfiak veszedelme.

Nem ijed meg a magyar semmitől, csak
az adószól.

A legnagyobb hatást akkor éri el, ha a nagy
adó megterheléséről prédikálunk, az adóégrehajtok
pedig a legnagyobb népszerűségnek akkor örvendené-
nek, ha végkép eltűnnek szép Magyarországból.

Akadat magyar, aki örökre sarokba állította pi-
páját, hogy a dohányvásárlással ne adózzon az állam-
nak, akadt aki kifőrtte a mappájából Budát, nehogy
valaha kísértésbe jöjjön a lánchídon két krajczárt
fizetni.

Ki tudja, hány nemes ebállat szomorú halálát
okozta a kutyaadó behozatala?

Rettegve retteg a magyar, mindentől, aminek
adó-íze van, és bátran elhíbeljük az alábbiakat.

Több faluban kidobolta a kisbíró, hogy hát min-
denki tartsa számon az aprójszágát, mert november
20-án jön a komisszió és összeír minden csirkét, puly-
kát, libát, kacscát.

Azt természetesen nem mondta meg a kisbíró,
hogy az összeírás ezéjja a magyar mezőgazdasági sta-
tisztika elkészítése.

Nosza, nagy riadalom támadt sokfelé a komisz-
zió hullatára, s összedugták fejüket a falvak bölcsei.

A hivatalos teendőik idejében is sárgul-
nak itt-ott az acták levelei a likkasztó hőse-
ben és a nyári por úgy belepí életlő porusait,
hogy többnyire tüdővészben hullanak el pe-
reink.

Hiába kernek odafent segítséget; egy
curia gyenge a tizenegy izmos filialis ellen. A
perveztes felek csak úgy csóválják a hét szük
és hét kövér esztendei várokozásban megöszült
fejeiket; hiába verjük már azután fejünket a
falhoz. Ha mindég előről kell kezdeni, hogy is
erjük el valaminek a végét?!

A sok szegény hivatalos és gazdag hivat-
lan furdó vendég ott hagyja a pénzét, hol a
vendég, hol a kártya kihuzó asztalán. Itthon
aztán szükecskén jut iparosnak, kereskedőnek.
A külföldön szerzett tapasztalatok után, itt
nálunk a rongyos faluban minden mérge drá-
ga. Igazán, nem érdemes hazajönni, hiszen
csak az a hivatal, az a birtok ne lenne!

A mi aztán a sok mosdás után a furdó
fenekére száll, avval csak keveset törődünk;
de a mit továbbra az országos tisztálkodásra
a mi bőrünk felszínére kennek; attól a ke-
nőcstől minél kevesebbet kerünk.

A háza csodadoktorai immár bevégezték
egyházi missziójukat. Most már ember és Isten
is egy. A mi az Istené, az a királyé, közös
mindnyájunké.

Éskút tehetünk tehát egymásra, kedvese-
inkre, saját magunkra, mint Jupiter a szinpa-
don saját szakalára.

A háza tul van minden veszőlyen; az
operáció sikerült. Láz nélkül fekszik a beteg;
krizistól nem lehet tartani. Legfőlebb még egy
üveg budai keserűviz elfogyasztása szükségös,

Mit beszéltek, mit nem, annyi tény, hogy most
sok alföldi községben a legkegyetlenebb pusztítást
viszik végbe a gardasszonyok az apró jószágban.

Mindennap csirke, liba, vagy más ilyen apró-
ság fő a fazékban, és el akarnak belőle pusztítani nov.
20-ig, amennyit csak lehet.

Lakodalma előtt valóságos Szt.-Bertalan éjsza-
kákön megy keresztül az aprójószág.

És mindennek csak az az oka, hogy sokfelé azt
hiszik, hogy most már minden csirkére, libára — ki-
veti a komisszió az adót!

Tanügy.

Kinevezés. A vallás és közoktatásügyi
m. kir. miniszter M a k a y István hajduböször-
ményi ev. ref. gimnáziumi tanárt a pápai ev.
ref. főgimnáziumhoz az államségely ügyében
kötött szerződés alapján rendes tannarrá ne-
vezte ki.

A II. tanügyi kongresszus. Ma-
gyarország tanítói, tanári s egyéb köznevelési
egyesületeihez. Közéledik Magyarország tani-
tással és neveléssel foglalkozó polgári milléni-
umi nagygyűlésének, a II. Országos és egye-
temes kongresszus ideje. Sietniük kell tehát
azon lépésünk megtételével, a melyek a kong-
resszus sikerét, rendezésének zavartalan sike-
rét biztosítják. A kongresszus tárgyalásainak
beható előkészítésén kívül különösen szüksé-
ges most arról gondoskodni, hogy a közneve-
lés munkásai egyetemes gyűlésének fényes és
impozáns sikere a tagok tömeges részvétele ál-
tali biztossággal. Tisztelettel kérjük ezokból az
országos és megyei köznevelési egyesületeket,
valamint az iskolai, tanítói s tanári tesülete-
ket, mint a melyek eddig is maguknak te-
kintvén az ügyet, buzgó tevékenységet fejtet-
tek ki a gyűlés előkészítésében, hogy tagjaikat
a kongresszuson való részvételre felszólítani
s a jelentkező tagokat a rendező bizottság el-
nökségének bejelenteni sziveskedjenek. Tájéko-
zás es esetleges félreértések kikerülése végett
szükségesnek véljük a következőket megje-
gyezni:

1. A folyó 1895. évi április 11-én tartott
országos szervező gyűlés határozmányai szer-
int a kongresszus a szabad részvétel alapján
létesül s így abban az egyesületek részéről
képviseltnek helye nincs.

2. A kongresszusnak tagja csak az lehet
s a nyújtandó kedvezményekben csak az ré-

főlemelt fővel járhat Hungária, az ezeréves ju-
bileumra készülő vén matróna. — Népmozgalmi
— egyesült függetlenségi — klerikális parti
székek, antiszemita felbűffögés csak abdomena-
lis bántalmak.

Fel lehet mondani a hitet a miben, szü-
lettünk! Fel a jó Istennek, a miért eddig oly
atyai gondozásba részesített! Nagykorúsítottak
egyszer-mindenkorra; nem türünk továbbra
Isteni gyámságot. Szabadság legyen a földön,
miképpen ott a mennyben is!

Rabok voltunk mostanáig, kárhözottak
és apáink... Az égben már nincsen kötés,
csak itt a földön a megoldás...

Az angyalok és szentek munkakönyvet
válthatnak és mehetnek a világba! Feloszlott
a mennyország; sz. Péter belökte a kulcsait
Bánffy bárónak.

Ite missa est — plebs!
A vallás-szabadság el van fogadva min-
den módosításaival. A felekezetek korlátlanok
mint az eltvedt nyáj a pusztában. Van vallás
hit nélkül!

A fölmondási időkben van csak egy kis
eltérés.

Az alsó ház, a pokoli három évet tüzött
ki, az égi felső ház ellenben öt évet.

Csáky Albin gróf a legliberálisabb eljá-
rásnak tartotta volna minden felmondást mel-
lőzni. A nemes gróf úgy vélekedik: mesoda
értelme is van annak, pofont igérni és csak há-
rom vagy öt év múlva megadni?!

Hiszen öt év alatt százszor is lehet ki-
békülni és ezerszer újra összeveszni! De nagy
baj az nálunk, hogy minden mágnás született
politikus.

szesülhet, a ki a 2 forint tagsági díjat le-
fizette.

3. Minden tagnak jogában áll a kongress-
zus bármely szakosztályában és annak összes
üléseiben tanácskozni és szavazni.

A tagsági jelentkezések és a tagdíjak
december végéig a rendezőbizottság pénztá-
rosához Mauritz Rezső főreáliskolai igazgató
urhoz (Budapest, VI. Lovag-utca 18) külden-
dők. — A jelentkezés csak a tagsági
díj lefizetése esetén érvényes. —
Egyéb értesítések és kérdézősködések a ren-
dező bizottság titkári hivatalához (Nagy László
főtákar, Budapest, József-körút 85) intézendők.
Hogy a II. Országos és Egyetemes Tanügyi
Kongresszus iránt országsszerte mutatkozik az
érdeklődés s annak megtartása szép sikerrel
biztat, eddig is a tanári és tanítói egyesületek
minden áldozatra kész, buzgó tevékenységének
köszönhető; azért bizton hisszük, hogy e
felhívásunkban előadott kérelmet is buzgón
fogják felkarolni s minden erejükkel oda hatni
hogy a tanítók, tanárok s nevelők gyűlése
mind tárgyalásainál, mind tagjainak számánál
fogva kiemelkedő pontja s maradandó emléke
lesz a milléiumi mozgalomnak. A második
Országos és Egyetemes Tanügyi Kongresszus
rendező bizottsága nevében: dr. Heinrich Gusztáv
egyetemi tanár, elnök. Nagy László tanító-
képző tanár, főtákar.

A népoktatás aliamosítása dolgában figye-
lemreméltó felirattal fordult a képviselőházhoz
Pestvármegye közönsége. A felirat melyet teg-
nap mutatott be a Ház elnöke bebizonyítja
hogy az iskolák, melyek csak a nép szellemi
szükségletét elégítik ki, de nem képezik a ha-
zafiúi érzések tüzhelyét, a hol a gyermek fo-
gékony lelkeben a nemzet nagy egységéhez
való hozzátartozandóság érzete és tudata
egész lelkesültséggel ápoltatik; iskolák, melyek
a hitfelekezetek kezében a szervezet, a tani-
tási rendszer és módozat különbözősége és
sok más egyéni és anyagi bajok folytan nem
képezik a gyermek egyöntetű nevelésének,
rendszeres oktatásának szinterét: nálunk nem
felelhetnk meg ama szent czólnak, melyet a
hazafias nevelés terén mi iskoláinktol joggal
elvárunk. Nekünk olyan iskolákra van szüksé-
günk, melyekben az államhatalom ereje és te-
kintélye előtt meghajolva, ki lesz zázva min-
den olyan nevelési irányzat, minden olyan tan
hirdetése, mely magyar államiságunk ellen van
irányozva és tért foglalnak olyan intézkedé-

Az egész egyházpolitika reform vi-
táinál Heli Ignác és Hermann Ottó képviselők
érdemelnek külön feljegyzést. Nemcsak az al-
fabetben is közel esnek egymáshoz, de mo-
nogrammban egész viselkedésük van összefog-
lalva.

H. J. (hi hi!) nevető arcczal hallgatagon
belferkedett a reform ülésén és sülésén.

H. O. (hó hó!) maga az örökös vető!

A tudós Hermann Ottó utoljára azért a
lassu pofért lett dühös és a miatt a gáncso-
kodó, a haladás útjára tövist szóró felső há-
zat egyenes a pokolba vetni óhajtaná.

Hiszen ha mindenki oly bölcs volna mint
Hermann, akkor a vallás kérdés tárgya sem
lehetne, mert a vallás a bölcsesség quint-es-
sentiája!

Ugy látszik azonban, hogy ő naturalis-
tasága még nincsen azon a ponton, a hol a
bölcset a bölcsöböl deriválják. A tudomány an-
nak a tudata, hogy: semmit sem tudunk.

A materialisták négy lábú tana nem fog
érvényesülni, míg az intellectualitás czimerét
hordjuk a homlokunkon. Az ökö, azért hogy
erős, csak a vágóhídra kerül...

Ösz barátom igazán nem értelek. Mióta
jöttél olyan kétszínű?

Napjaid csupa májusi reflexek ily gyá-
szos időben, midőn ködfátyallal kellene bebo-
aitanod a nov. 8 at!

Ez a történelmünk második Mohácsa!
Hány Tomorink vész majd oda a vallás és
szabadság vérmezején?!

sek, melyek a haza jövő reményének, az ifjúságnak lelkebe megmáshatatlannul bele oltják azt az érzést, melynél fogva minden ifjú büszke önértéssel fogja magát nemzetünk lagjának vallani.

Mutató tábla.

Szerkesztőségi hivatalos órák: d. e. 9-12-ig d. u. 2-5-ig.

Kiadóhivatali hivatalos órák: d. e. 6-12-ig, d. u. 1-8 óráig.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6-7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3-6 óráig.

A kir. tábl. hivatalos órák: a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8-12-ig, d. u. 2-6 óráig tartanak. — Az iktató-kiadó-hivatal és az irattár a felekek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óra közt. **Felülvizsgáló tanács** szóbeli tárgyalásai szerdán, vagy ha szerda ünnepre esik, csütörtökön tartanak meg. Jegyzőiroda a Podmauczyk házában d. e. 9-11 s d. u. 2-4-ig; jegyzői iroda vezetője az iratokat d. e. 9 és d. u. veszi át.

Muzeum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra közt, vasárnap és ünnepnapokon d. 10-11 óra közt. Gyűjlesztéskönyvből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz **kedden** és **pénteken** d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

A Gönczy-egyesület „Otthona” keresk. akadémia palotájában.

Az anyakönyvi hivatalból.

(Házassági bejelentések 1895. nov. 11-15.)

Csányi István és Beralan Zsuzsanna.
Somogyi István és Fényes Eszter.
Major Mihály és Tamás Julianna.
Bak János és Csapos Zsuzsanna.
Baranya József és Szmári Julianna.
Farkas Gábor és Takasi Ágnes.
Major Konrad és Molnár Zsuzsanna.

(Házassági kötések 1895. nov. 11-15-én)

Molnár Miklós és Kálmán Mária.
Juhász András és Kovács Julianna.
Kovács Mihály és Tűtős Julianna.
Brinyi Ferencz és öz. Csizsar Ferenczné.
Jabán Endre és Faragó Julianna.

(Születtek 1895. nov. 11-én.)

Tömösvári Mihály (Julianna ref.)
Szondi Zsuzsanna (Hona ref.)
Pollák Aranka (István izr.)
Gulyás Mihály (András ref.)
Juhász Dániel (Dániel ref.)
Boros György (Erzsébet ref.)
Molnár Eszter (Mihály ref.)
Papp János (Erzsébet ref.)
Zaviró Eszter (Anna kath.)

(Elhalálozások 1895. nov. 11-én.)

Egri Lajos ref. 2 hó. göresök.
Guttman Menyhért izr. 4 napos, vesesz. gy.
Liszka Maria kath. 7 é. tüdőgümőkör.

Ujdonságok.

*** Istenitisztelek.** Folyó hó 17-én vasárnap az ev. ref. templomokban az istenitisztelek a következő sorrendben tartanak meg: a nagytemplomban **Mindszenti Imre** s. lelkész, a kistemplomban **Szilágyi Imre** s. lelkész, a Kossuth-utcai templomban **Ferenczy Imre** s. lelkész s az ispotály templomban **Kóth Kálmán** lelkész.

*** Hentallerék elutazása.** Városunk kedves vendégei **Hentaller Lajos** országgyűlési képviselő és neje, **Pauli Mariska**, a debreczeni közönségnek olyan hamar kedvenczévé lett művésznője, kik négy nap óta tartózkodnak nálunk, a ma reggel induló gyors-

vonattal utaztak vissza a fővárosba. Reméljük, hogy még az ideai színi szezonban viszont fogjuk látni a gyönyörű hangu s kedves játéku művésznőt.

*** Kossuth Ferencz** — mint a pesti lapok írják — elfoglaltságánál fogva a „Hunnia” vasöntő és gépgyár részvénytársaság elnöki és műszaki főtanácsosi tiszteréről leköszönt s a részvénytársaságnak a szerződésileg kötvé volt 50000 frt előleget visszatérítette.

*** Az anyakönyvi munkák egyszerűsítése.** Az anyakönyvvezetők munkáját megnehezítette kezdetben az a sok hivatalos utasítás, melyeknek fölösleges voltát a gyakorlat kellemő bizonyította; most a miniszter egymásután hatályon kívül helyezi a munkaakadályozó formásgokat. Legutóbbi rendeletével a folyó évi június 23-án kibocsátott utasítások azon szakaszát törli el, mely megbagya az anyakönyvvezetőknek, hogy a törvény életbelépése előtt születettek halálesetéről az illető felekezeti anyakönyvvezetőt értesítsék.

*** Polgármesteri jubileum.** Sal Ferencz kir. tanácsos két évtized óta tölti be Nagyváradon a polgármesteri állást, miért is a polgárság minden rétege ovációkban akarja részesíteni a derék polgármestert. E hó 17-én rendkívüli törvényhatósági bizottsági közgyűlés lesz, melyen a polgárság nevében Hlatky Endre ügyvédi kamarai elnök üdvözli a polgármestert, mire az ünnepelemek a város körül szerzett érdemeit jegyzőkönyvbe iktatják. A közgyűlés után a polgárság és katonaság küldöttségei üdvözlik a polgármestert s a városi tisztikar s a lakosság jubileumi albumokat nyújt át. A mérnöki hivatal elkészítette Nagyvárad város 20 év előtti és jelenlegi térképét, hogy így kitűnjék az a nagy haladás, melyet a város a legutóbbi két évtized alatt tett. Debreczen a „Fekete Sas”-ban fényes bankett, míg este a katonai zenekar közreműködésével fátylasmenet lesz. Ugyanakkor a polgári dalárda szerenaddal tiszteli meg az ünnepeltet.

*** Arczátlan horvát diákok.** A zágrábi egyetem egyik szerb hallgatója a napokban elhunyt. A család gyászjelentést adott ki, mely eziről betűkkel az egyetem táblájára s ki lett függesztve. A horvát egyetemi ifjúság azonban nem respektálta a tarozó kegyeletet s mert elhunyt társok szerb volt és a gyászjelentést szerb nyelven adták ki, — a gyászjelentést leszakították, földre dobták, öszszeliporták s leköték. Az eset rendkívül megbotránkoztatást keltett a szerb ifjúság körében, azonban mégis tartózkodott a tetleges megtorlástól.

*** Pénztárvizsgálat a megyénél.** A vármegye kezelése alatt levő összes pénztáraknál ma ejtették meg a vizsgálatot Karap Mór, Fischbein Ignác és Lukács Dezső, kik a legutóbb tartott vármegyei közgyűlés által küldettek ki e végett. A vizsgálat alkalmával mindent a legnagyobb rendben találtak.

*** A debreczeni dalegyelet új karmestere.** A debreczeni dalegyelet eddigi karmestere, **Mácsay Sándor**, ki lelkiismeretes buzgósággal töltötte be állását, súlyos betegsége miatt nem felelhet meg továbbra is feladatának. Helyébe a debreczeni dalegyelet **Hitesy Lajost**, a zenede kitűnő tanárát, választotta meg karmesterül, a ki már egy ízben vezette a dalegyeletet.

*** Kődös világ.** Eltűnt a jőhiszemű emberek utolsó reménye, hiunak bizonyult minden áltatás, leszállt már a sűrű őszi köd és a mai naptól fogva önelégült arczzal tekintenek embertársaikra a szemet és a fát szállító fuvarosok. Amikor leszáll az első köd, akkor kezdődik meg a fűtés szezonja és ma reggel apró szemekben finom szitáló köd ereszkedett le a városra. A nedves hidegség beforakodott mindenüvé és akiket dolguk az utcára szólított szapora léptekkel siettek, hogy a kellemetlen, fojtó ködből a meleg szobába siethessenek. — Azok az urak, kiknek megrögzött szokásuk az, hogy mindenre egy-egy cziátumot mondanak, egyre-másra azzal a nem egészen ismeretlen idézzettel állottak elő: Hol a boldogság mostanában? **Barátságos meleg szobában.** Fázós természetű emberek állg begombolkozva, bus-

lemondással konstataáltak, hogy nagyon szomorú az élet, amikor ilyen ködös világ van és ábrándos kisasszonykák kitekintvén a ködösvilágra, mesterséges kétségbeeséssel gondoltak az elmúlásra, a pu ztúlásra, a halálra.

*** Uj vasut.** Szabolcs megye érdekelt községei a vármegye támogatásával T. Polgártól Nyiregyháza, a megye székhelye felé, vasuti összeköttetést terveznek. Ez a vasut Királyteleknél csatlakoznék a magyar államvasutak nyiregyháza-tokaji vonalához. Az új helyi érdekű vasut Tisza Lök állomásától Búd-Szent Mihályig szárnyvonalat is építenek. — Ennek közigazgatási bejárását a kereskedelemügyi miniszter ez év november 23-ikára tűzte ki. A bizottság gyűlékező helye a búd-szent-mihályi községháza.

*** Pályázat levéltárnoki állásra.** A Kis Károly halálával megüresedett városi levéltárnoki állásra **Dégenfeld József** gr. főispán kiírta a pályázatot. A pályázati határidő f. évi december 31-én jár le.

Tisza Klámán kishögöse. Szegény Nóna bácsi! Sokat játszott a vidadni vágó újságíróknak is. Ismerte mindegyikünk. Ha kishögőjén végig huzta vonóját sirt, kesergett a kezében, s mi elragadtatva hallgattuk az öreg Nóna bácsit. Majd vig nó ára kapott az öreg szatan tánczra pördült a mulató fiatalság, ő pedig hirta a duhajabbná duhajabb nótákat s vigyorgott hozzá ugy, hogy az ember szinte csodálkozva nézett reá. Talán bolond? Gondoltuk magunkban. Csak egy nótát nem tudott eljátszani. Ha azt kérték tőle, akkor rögtön térdre ereszkedett s ugy könyörgött, hogy ne kívánják tőle azt, mert lehetetlen, de ha még se álltak el tőle akkor aztán rákezdte:

Tavasz elmúlt, a rózsának lehullott a szép virága...

De csak eddig huzta, itt már lecsapta a vonót és sirt, sirt keservesen. Hiába kérték aztán, ő csak sirt és azt erősitgette, hogy az ő kishögője nem szól már többet. Beszélhetek aztán, akarmit, ő hóna alá vette hangszerét és elindult haza. Az az ugy nem is volt neki hazája, hanem ugy tartották a többi cigányok. A melyikhez bekopogtatott éjél, az beeresztelte, és adott neki szállást. Tegnap aztán szegény Nóna bácsi megjárta, Valamiért a II-ik kerületi kapitányság elé került s mikor kimondták rá büntetésökpen, hogy 24 óra alatt el kell hagznia a várost, akkor ujra elkezdett sírni. Lelkéből sirt, s ugy panaszlá el, hogy csak pár év előtt tért Debreczenbe vissza. Az előtt két évtizeden nem volt a városban, hanem bejárta kis bögőjével együtt Franciaza, Olasz és Angolországot, de szive 20 év után is visszavágyott Debreczenbe, azt hitte, hogy még mindig itt találja nagyságos Tisza Klámán orsz. gyűl. képviselő urat, kinek ő volt a kedvencz kis bögőse és „barátom”-nak szólította. Mikor itt megválasztották képviselőnek. Ő vele mindig elhuzatta a nótáját, de mikor visszajött nem találta már Tisza Klámánt sem de az emberek is mások voltak, nem ismerték el tehetségét. Guny tárgyává tettek. És most Tisza Klámánnak a balpárti képviselőnek a kedvencz kishögőse kiiltatott Debreczen területéről. Kényszer utlevéllel elküldték, hogy kerresse másutt hazát magának.

*** Megintett jogász kisasszo nyok.** Hires város az Alföldön Kecskemét, már csak azért is, mert az ottani református jogakadémian kisasszony-jogászok is vannak. A professzor urak azonban nagyon kegyetlenek a jogász kisasszonyokkal szemben. Azt akarják, hogy még az előadásokra is szorgalmasan eljárjanak. A jogakadémia fekete tábláján a minap meg is jelent az udvariatlan hirdetés, mely felhívja Curtutiu Minke és Valeria kisasszonyokat, hogy járjanak el rendszeren az előadásokra s a vizsgákat is tegyék le már. Persze, a vénecske professzor urak könnyen beszélnek, mert nem kell attól felniök, hogy a jogász kisasszonyok valamelyik bálban bosszút állhatnak rajtuk egy-egy kosárral s a tudósftói tisztet.

*** Mert elmúlt tizenhat éves.** A rendőrkapitány előtt egy fiatal, zokogó leány jelent meg. Timár Évi volt, a kit azért czitáltak

meg, mert saját maga végzett korrekciót a cselédkönyvében.

— Timár Evi, hogyan mertél hamisítani, mikor jól tudod, hogy ezért megbüntetnek? — kérdezte a rendőrkapitány.

A leány megrezzen. Csuklás fogta el és csak hebege tudott válaszolni:

— Kérem a ásan — rebegte — Isten látja le'kemet, hogy a Feri az oka. Az mondta, hogy nem tudna olyan leányt megcsókolni, aki már elmult 16 éves. Én pedig már tizen-nyolcz éves vagyok kapitány ur, — de azért nagyon szeretem a Ferit! . . .

A kapitány mosolygott és elbocsátotta a leány visszafordult az ajtónál:

— De kérem szépen, ugy-e nem mondják meg a Ferinek, hogy már elmultam tizenhat éves?

***Le'artóztatott ál hirlapiró.** Nem egyszer rajtakaptak már egyes urakat, kik a jól hangzó „hirlapiró” névvel befurakodtak a legelőkelőbb körökbe, s ott kisebb nagyobb visszaéléseket követtek az igazi hirlapirók rovasára, kiknek tekintélye nagyon is alászállott a gyakori visszaélések következtében. Különösen visszaéltek sokan a „hirlapiró” név használatával éppen itt Debreczenben, hol minden harmadik ember — hirlapiró. Ha utána jár-nánk a dolognak, úgy vagy száz, ilyen állítólagos hirlapirót tudnánk megnevezni, kik daczára, hogy más foglalkozást űznek, mégis mindenütt, mint újságírók szerepelnek. Egy ilyen megbotránkozató esetről kell ma számot adnunk. Egy bizonyos *Ozmann Adolf* nevű egyén ki egy terménykereskedésben irnoki minőségben van alkalmazva, tegnap éjjel több tarsi-
val, botrányt csinált egy éjjeli lebujsban, melynek tulajdonosa a rendőrség segítségét vette igénybe. A rendőrök közeledtére azonban a bot-ranyhósok futásban kerestek menedéket. A rend-
őröknek csupán egyet sikerült elfogni *Ozmann Adolf*, terménykereskedésű irnok személyé-
ben, ki most az újságírói tekintélyhez folya-
modott, s leszállva a rendőrt, kirántotta a
rendőri igazolványát. A rendőrnök — egész
helyesen is — nem impónált az igazolvány s
a rakoncátlanokodásra hajló alujságíró urat
felkísérte a rendőrségre, honnan a kihallgatás
után elbocsájtották. Albitól az azonban a „Ma-
gyarország” munkatár-a volna, s a rendőrség-
nél tudósítói megbízó levelét is fitogtatta.
A „Magyarország” éppen a múlt héten járta
meg már egy Simay nevű úrral, s most is
alaposan gyanunk, hogy jóhiszeműségének lett
áldozata. Mindenesetre helytelenül tette buda-
pesti lapársunk, hogy illetéktelen emberre bízta.

*** Számláló ügynökök.** Városunkban pár
nap mulva megkezdik a számláló ügynökök
munkájukat és házról-házra járva beszerzik
a miniszteri utasítás kapcsán szükséges ada-
tokat. A számláló ügynököknek, — a kiket e
czelra szerződött az illetékes statisztikai bi-
zottság, szombaton délután 3 órakor kell je-
lentkezniük a városházán. Az összeíró-ügy-
nökök előtt ez alkalommal adja elő Király
Gyula városi tanácsos, mikép járjanak el s ok-
tatja be őket mindazon utasításokra, a mely-
eket a statisztikai adatok beszerzésére a
miniszter előírt.

*** Ongyilkos katona.** *Kuczik János* az öngyilkos közlegény — kiről lapunk
tegnapi számában megemlékeztünk — tegnap
az esteli órákban meghalt. A legény nagyléti
illetőségű volt és ott is fogták el pár nap előtt
a csendőrök és hozták vason vissza ezredé-
hez. Levelet nem hagyott hátra s így csak
gondolni lehet, hogy a büntetéstől való félelmé-
ben követte el az öngyilkosságot. *Kuczik* roko-
nait, kik Debreczenbe laknak, értesítették a
szomorú esetről.

*** Inzultált magyarok.** A prágai
„Belle vue” vendéglőben játszott *Csonka Pál*
túróc-szt.- mártóni cigánybandája, a mely-
nek hangversenyét nagy közönség, közte sok
magyar, hallgatta. Két uri ember a cigány
közlemben űlt s magyarul beszélgetett, hirtelen
odajött egy cseh ember, aki így támadt a be-
szélgető urra;

— Uram, ne merészeljen a szájából egy
magyar szót kiejteni, hanem beszéljen csehül,
mert különben kiröpül!

Azután a cigányokhoz fordult, s azt

mondta, hogy „ők a csehek vendégei, megtilt-
ja nekik, hogy magyarul beszéljenek, majd rá-
érnek magyarul beszélni, ha visszamenek azok-
hoz az istentelen magyarokhoz.” Ez az ember
aztán sorba járta az asztalokat, s felszóltotta
a csekeket, kergessék ki a magyarokat, és oly
lármát okozott, hogy a kávéházban lévő tisz-
tességes emberek kénytelenek voltak eltávozni a
helyiségből. Ilyen izultusoknak vannak kité-
ve a magyarok — a szabadságszerető cse-
hek közt.

*** Halalozás.** Vettük a következő gyász-
jelentést: *Popovits Gábor* és neje; valamint
gyermekai: *Gábor*; *Mihály* nejjével *Biró Amália*-
val és gyermekeivel; *Mária* férjével *Busák*
Sándorral és gyermekeivel; *György*; *Erzsébet*
férjével *Tolnay Dániellel* és gyermekeivel, több
testvérek és rokonok nevében, fájdalommal
megtört szívvel tudatják a felejthetetlen jó fiu,
szerető testvér, sógor és rokon néh. *Popo-
vits László* kereskedő segédnek, f. é. nov.
hó 14-én, déli 12 órakor, életének 19-ik évé-
ben, rövid szenvedés után történt gyászos el-
hunytát. Megboldogult kedves halottunk földi
részei e hó 16-án, d. u. 3 1/2 órakor fognak
a keresk kórodából a r. kath. egyház szer-
tartása szerint a *Szent-Anna* utcai temetőbe
örök nyugalomra helyeztetni. Végiszesség-
telére rokonainkat, ism- rőseinket, az elhunyt-
nak pályatársait szomorodott szívvel meghiv-
juk. Debreczen, 1895. nov. hó 14. Béke leng-
jen az elhunyt kedves halott hamvai felett. A
temetést *Dankó M.* temetk. int. rendezi.

*** Meghívás.** A *Gönczy* tanító-egye-
sület központi bizottsága által f. 15-én
d. e. 10 órakor a tanítók *Ottthoná-*
ban tartandó gyűlésre a közp. bizottság tisztelt
tagjai meghívotnak. Tárty: 1. A közgyűlés elé
terjesztendő bizottsági jelentés. 2. Az *Ottthon*
vagyonáról szóló jelentés. 3. Indítványok. —
Eötvös *K. Lajos* közp. b. elnök. *Kuthi Zsig-
mond* közp. b. titkár.

*** Cigaretta- és királyasszonyok.**
Egy berlini lap azt írja királynénkről, hogy
nagyon szereti a cigarettázni. Átlag harmincz
cigaretta füstöl el naponként, az első már
korán reggel, mindjárt a reggeli után. Az ola-
szok szépséges királynéja tudvalevőleg szenvedé-
lyes turista és hegymászás közben folyton
cigarettazik, egyébként azonban két-három
cigaretta füstöl el naponként. Való-
ságos szenvedélye a „cigaretta- és király-
asszonyok”, a ki a cigarettázást maga
sodorja, *Laetitia* királyné még a füsteregetés-
hez is ért és olyan eleganciával eregeti há-
rom karikába a cigarettát füstjét, hogy szinte
gyönyörűség nézni. Az angol udvarhercegnői
is cigarettáznak, de legtöbbje csak titokban!

*** Felhívás és kérelem.** Mindazon
r. kath. vallású polgárok, kik az 1894-ik évi
iskolai adójukat ez ideig sem fizették be, még
egyszer bizalommal felszóltunk, hogy ezen
tartozásukat f. év december hó 1-ig annál
is inkább sziveskedjenek az egyházi pénztárhi-
vatálán (*Varga-utca*, *Theresianum*) leróni,
mert a kik ezen határidőig sem teljesítik a
befizetést, azokon a kivetett adó közigazgatási
uton fog behajtani és ezenfelül még az iskola-
széknek f. év december hó folyamán újra le-
endő alakítása alkalmából is elvesztik válas-
ztói és választható jogjogultságokat. A r. o. m.
k. t. h. i. s. k. o. l. a. s. z. e. k.

*** Elmaradt közgyűlés.** A debre-
czeni tornaegylet f. hó 17-ére tűzött közgyű-
lése közbejött akadályok miatt megtartható
nem lévén, annak megtartására határidőül f.
1895. év november hó 24-ik napjára
u. a. k. d. e. 10 órája kitűztetik, miről az
egylet t. tagjai ez uton is értesítettek. Tárty:
tisztújítás. Az elnökség.

*** A ki nem tud megválni a koldu-
dulástól.** *Neumann Jakab* jeltáblás koldus
nem tudott megbarátkozni azzal a gondolat-
tal, hogy az ő legkedvesebb keresetforrásától
a koldulástól november 1-ével megfosztatott.
Folytatta tovább a koldulást, de rajta csip-
ték. A rendőrkapitány el akarta venni tőle a
jeltáblát (*D. V.*), de asszörnyen rimázkodott
és mindezt igért a kapitánynak, csak a jel-
táblát ne vegye el tőle, mert ő anélkül nem
él, inkább meghal teljeesítete ugyan kérését,
de figyelemmel fogja kísértetni a koldust.

*** Eljegyzés.** *Klein Zsigmond* székes-
fehérvári ékszerész eljegyezte *Scheer La-
jos*, debreczeni kereskedő kedves és mávelt
leányát, *Janka* kisasszonyt.

x **Ügyvédi, bírósági és végre-
hajtói nyomtatványok.** u; m:

Rendes értesítvény,
Értesítvény haszonbérletről,
Kielégítési biztositási jkönyv,
Kézbesítési iv,
Felhívás (tulajdoni igény érvényesítés),
Árverési hirdetmény,
Végrehajtási jegyzőkönyv,
Rendelvény,
Árverési jegyzőkönyv

100 egész ivenként 80 krért folyton kapható
Hoffmann és Társa könyvnyomdájában, a
főpostával szemben.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Távirati tudósításunk —

Budapest, nov. 14.

A képviselőház mai ülésén *Ragályi Lajos* személyes kérdésben szólalt fel, s *Papp Géza* beszédének egyik passzusára felelt.

Deésy Zoltán és *Molnár Józsiás* be-
széltek ezután a budget ellen, s a költségve-
tést általánosságban úgy, mint részleteiben
helytelenit s nem fogadják el.

Berzevicsy Albert próbálgatja cza-
folgatni az ellenzék vádjait, mi azonban nem
sikerült. — Majd egy atomos kanyarulattal
fordul a nemzeti párthoz, s kijelenti nagyszor-
morán, hogy sajnálja *Apponyi Albert* grófit,
mivel a függetlenségi parthoz kért, s ez-
által fényes tehetségét meddősegre karhozhatja.
Ő úgy vélekedik, hogy ha a nemzeti párt ko-
molyan akarná a fuziót, úgy mért nem pre-
cizizirozták most Kassán a nemzeti kívánalma-
kat? A szabadelvű párt szívesen fuzionálna,
de nem úgy, ahogy a belépők diktálják a fuzió
feltételeit.

Pázmándy Dénes beszélt még a
költségvetés ellen.

A holnapi interpellációk.

Budapest, nov. 14. (A Debreczen eredeti
táv.) A képviselőház holnapi ülésén terjesztik
be interpellációjukat *Helfi Ignác*, *Tibor Antal* és *Bornemisza*.

Vajai affaire.

Budapest, nov. 15. (A Debreczen eredeti
táv.) *Vajai István* a képviselőház mai ülése
alatt kijelentette a folyosón *Kubinyi Géza*
segédeknek, hogy a nyilatkozatra nem is tartja
érdemesnek felelni.

Választási mozgalmak.

Budapest, nov. 14. (A Debreczen eredeti
táv.) A nemzeti párt a stomfai kerületben
*Leskó István*t, kassai kanonokot leptette
fel, kinek megválasztása azon esetre, ha a
néppárt nem állít jelöltet s így a szavazatok
meg nem oszlanak, — több mint bizonyos. A
kormánypart még nem állapodott meg a je-
lölt személyére vonatkozólag, valószínű azon-
ban, hogy *Latkóczy Endre* államtitkár
léptetik fel, ki már régen vadászik egy meg-
üresedő mandátumra.

Takács Zoltán bűnpere.

Bpest, nov. 15. (A Debreczen eredeti
távirata) *Takács Zoltán* bűnperének vég-
tárgyalása ma kezdődött meg az alkotmány-
utczal törvényszék tárgyaló termében. Az ér-
deklődés óriási, a tárgyaló terem valóságos
ostromnak vált kitéve már a kora reggeli órák-
ban, bárha csak jeggyel lehetett a tárgyaló
terembe jutni.

MILLENNIUM.

A millennium és a tanítók. A millenniumi kiállítás az eszel kapcsolatos ünnepekre az ország egész tanító-sága készülődik a fővárosba, a mire a tanítókat nem csupán a kíváncsiság vezeti, hanem az a törekvés is, hogy olyan tanulmányokat tessenek, a melyeket a nép hazafias irányu nevelésében értékesíthetnek. A tanítók kaszinója mindent elkövet, hogy a fővárosba menő vidéki kartársak itt tarozkodását megkönnyítse. Az igazgatóság elhatározta, hogy kérvényt ad be a kiállítás igazgatóságához a tanítók részére kedvezményes kiállítási jegyek engedélyezése iránt. A főváros hatóságához pedig az iránt fordulnak, hogy egy iskolát kizárolag tanítók elszállásolására engedjen át.

A kulturregyesületek a millenniumon. Az EMKE választmányi ülése, amelyen gróf Bethlen Gábor elnököt, kimondotta, hogy a kulturregyesületek ezredéves kiállítása és kongresszusa ügyében a közös bizottság november 21-ére Budapestre egybehívandó. A kongresszusra már eddig is nagyszámu vitakérdéseket jelentettek be.

Legelősbbeállítás a kiállítás alatt. Az ezredéves kiállítás igazgatósága megindította a tárgyalásokat arra, hogy a kiállítás tartama alatt a fogadóbeli és magánlakásokon kívül elegendő olcsó lakás álljon a vidékről és a külföldről ide özönlő közönség rendelkezésére. Az iskolákban letesítendő ugynevezett tömeges lakásokon kívül, melyekben 30—35 kros éjjeli szállítások lesznek kaphatók, az igazgatóság két irányban indít mozgalmat. Először is nagyszámu, mintegy ezer szobára terjedő napi 1 forintos lakásokat kíván, vállalkozók által a szobákra rendelkezésre álló középületekben berendeztetni; másodsorban barakok építését vette tervbe a szobákra a megfelelő helyet ki is szemelte. E barakokban — mint már írtuk — a szegény földműves és munkás nép számára 10 krért tisztességes éjjeli szállás lesz biztosítva főleg a tömeges kirándulások alkalmával. E mellett gondoskodik az igazgatóság arról is, hogy az ily kirándulók a kiállítás területén olcsó és izletes ebédet is kaphassanak (három tál ételt 40 krért) általában, hogy a kiállítás megtekintése és tanulmányozása a legszegényebb neosztály számára is lehetővé tétessék. Ezért tervbe van véve végül a vasuti utazási díjak lehető mérséklése is. A számítások szerint például egy brassói munkásnak a kiállításra való felutazása, két napig itt időzése és teljes elbátása 6 fútból kikerülne, míg a szegedi munkásnak ily kirándulás 3 forintjába kerülne. Ilyen irányban a kiállítás igazgatósága rendszeres programot állapít meg s ez alapon az ország minden községében mozgalmat fog indítani a kiállítás tömeges látogatása érdekében.

Szinház.

Hentallerné Pauli Mariska bucsu föllepte.

— A Madarász. —

Az előző három est méltó befejezését lelte tegnap a Madarász előadásával. A bájos művész az ó sok oldalú tehetségének egész kincses házat közszemléletre bocsátotta és a közönség, a diszes, a nagy-zámu közönség egész odaadással engedte át magát a szemléles gyönyöreinek. A mint a művész megjelent a színen, óriási kék-sárga szalagu babékoszorut nyújtottak fel neki a korból. A szalag két ágán a következő felirást láttuk: Hentallerné Pauli Mariska urnónek — Debreczen szab. kir. város közönsége. — A tegnapi est sikerében a vendégművész után legtöbb részük volt Margó Zelmának, (a ki teljesen elemében volt), Tiszainak, Némethnek, Locsareknének és Rózsahegyinek. Püspöki, Krémer és Nyilassy burleszk szerepükben sok kacagásra adtak alkalmat.

Lezajlott tehát a négy művésziest, melynek kellemes hatása még sokáig élni fog bennünk.

Eltávozott a bájos művész, a kinek annyi halálával tartozunk a ritka művelzetért, a melyben bennünket részesített. Reméljük azonban, hogy elválásunk csak rövid időre szól s nemsokára újra körünkben láthatjuk őt, a kit mostan vendégzereplése városunk társadalmának minden régeiben annyira kedvelté és népszerűvé tett.

Tehát a viszonylatásig!

Törvénszék.

Fáy Szeréna pöre. A nemzeti színház nemrég 15,000 forint bírsággal fizetése iránt pört indított Fáy Szeréna ellen, aki szerződésének felbontásával Becsbe ment s most ott játszik. A keresletet Hets Ödön ügyvéd, a nemzeti színház jogtanácsosa beadván, a budapesti törvénszék perfelvételi hatánapul december hó 23-át tüzte ki.

Takács Zoltán bűnpöre. Rég volt akora érdeklődés végtárgyalás iránt, mint a minő Takács Zoltán dr. bűnpöre iránt nyilvánul, akit ma állítottak bírái elé anyjával, Takács Károlyné szül. Sarlós Emiliával, valamint a leszámítoló banknál elkövetett 35,000 forintos sikkasztás miatt már elítelt ifjú Berecz Antallal együtt. Berecz Antal, aki perújításért folyamodott s kérelmének helyet adtak, el is hozták a szegedi csillagbörtönből, ahol most szenvedte el az első ízben ramért büntetést. A végtárgyalást az alkotmány-uczai törvényház nagy esküdtzéki termében tartják. A mi a bűnpör, illetőleg a végtárgyalás anyagát illeti, az már teljesen elő van készítve. Csak taunt mintegy 120-at idéztek a társadalom minden osztályából: politikusokat, egyetemi tanárokat, ügyvédek és főkep sok nőt, többnyire félvilági hölgyeket, az utóbbiak fajtaját még Bacsból is. Visontai Soma dr. még tegnapelőtt is jelentett be új tanukat, így a többek közt Pázmándy Dénes, Szemence Emil és másokat. Az utolsó napokban Takácsnak pszichiátriai megfigyelését rendelte el a bíróság, ily irányban, hogy az a dolog természeténél fogva ki nem irhatjuk. A megfigyelést Visontai védő kérte, ki a bizonyítást erre az alakra akarja terelni, hogy kimutassa Takács ártatlanságát s ezért idéztette be védezőnek egész sereg jóismerőseit is. A vádhatóság részéről Agoraszto Péter dr. királyi alügyész jeent meg a végtárgyaláson, mely legalább négy-öt napot fog igénybe venni, közben vasárnap és hétfőn, szünet lesz, s az ítéletet valószínűleg csütörtökön vagy pénteken hozza meg a törvénszék. Takácsot, a bíróság határozatahoz képest nemcsupán Moravcsik Emil dr. egyetemi tanár, a törvénszék orvosszakértője figyeli meg, de Laufenauer Károly dr. is, akit a védelem nevezett meg szakértőnek a maga részéről. A két orvostanár a végtárgyaláson jelen lesz, továbbá még Kempner Mikós és Zubricki János is, mint törvénszéki tanácskértők, hogy a börtönbe küldött pénzes utalványokon levő írást illetőleg adjanak véleményét. A kihallgatásokat az elnök minden nap reggel 9 órakor fogja megkezdeni s ugy lehet, csak az esti órákban függeszti fel másnapig a végtárgyalást.

Tolvaj szabólegény. Hornyák Endre szabósegédnek a frakkbélés miatt gyült meg a baja a törvénszékkel. Ugyanis a gazdája, Tóth Kálmán helybeli férfitiszahó szalonkabátokba és frakkokba való selyembélést adott át neki, mit ő saját céljaira használt fel. De hát lehet-e ő róla, hogy az a selyembélés olyan sima, olyan szép, olyan elegáns? Elképzelte, hogy milyen jó volna azzal a saját kabátját kibélelni? A gondolatot tett követte és Hornyák Endre lopott másfél méter hosszúságu selyem bélést. A paritás elvénél fogva a debreczeni kir. törvénszék másfél hó-

napi fogházra ítélte a lopásért. A vadlott ugy látszik, a másfél hónapocskát a másfél méternyi selyembélésnél hosszabbnak találta és felebbezett, mit a kir. ügyész is megtett.

Elitelt aggastyán. Haas Bernát, p-ladányi, 73 éves kereskedő család bukás miatt állt tegnap a debreczeni kir. törvénszék előtt. Az aggastyán bukását annak tulajdoníthatja, hogy fiaiert nagyobb összeg erejéig kezességet vállalt, s azok a hálátlan gyermekek mikor a fizetésre került volna a sor, cserben hagyták apjukat. A számos fenyhító körülmény tekintetbe vételével egy hónapig fogházra ítélte a vadlott aggastyánt, ki az ítéletben megnyugodott, mely — mivel a kir. ügyész nem felebbezett — jogerőssé lett.

Közgazdaság.

Serté-piacz (Kőbánya), 1895. nov. 14.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronkint — 400 klgon felüli súlyban) 56—57—krig. 2. Öreg közép (páronkint 300—400 klg súlyban) 54—57 krig. 3. Fialat nehéz (páronkint 320 klgon felüli súlyban) 54—55—krig. 4. Fialat közép páronkint 251—320 klg. súlyban 54—55—krig. 5. Fialat könnyű (páronkint 250 klgig terjedő súlyban) —, —krig. 6. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgon felüli súlyban) —, —krig. 7. Közép (páronkint 20—280 klg. súlyban) —, —krig. 8. Könnyű (páronkint 220 klgig terjedő súlyban) —, —krig. — III szerbiai: 9. Nehéz (páronkint 290 klgon felüli súlyban 53—54—krig. 10. Közép (páronkint 220—260 klg. súlyban) 55—56—krig. 11. Könnyű (páronkint 220 klgig terjedő súlyban) —, —krig. Sertés létszám 1895. évi nov. hó 12. napján volt készletben 2778 db. 1895 év nov. 13-14 nov. 10-ig napján felhajtott 545 darab. 1895. évi nov. hó 13-ik. napján elszállított 72 darab. 1895. évi nov. hó 14-ik. napjára maradt készletbe 3189 db. A hizott sertés üzlet irányzata: Változatlan.

A török moratórium. Konstantinápolyban az idegen hatalmak részéről nem történt felszólalás a négy hónapos moratórium elrendelése miatt, mert ez csak börtényügyekre és ezekből származó banktranszaksiókra vonatkozik és így ebből az idegen államok alattvalóira csak előny hárulhat. Olyan eset, melyben valamely külföldi házra hátrányos követelmények hárultak volna, csaknek teljesen ki van zárva, de eddigelő nem is fordult elő. A konstantinápolyi konzuli hatóságok az esetleg előforduló vitás esetekben a kölcsönösség szemmel tartásával fognak ítéletet hozni.

Idegen buza beözönlése. Csak a napokban jeleztük, hogy a román és szerb buza beözönlése mily óriási mértékben nyomja a gabonárakat s most újból arról értesülünk, hogy ez a beözönlés tartós. Az összekötő vasuti hid budai oldalánál ugyanis két szerb buzával megrakott uszályhajó áll, a melyet Blau Arnold két budapesti malom számára liferált. A közraktárakban pedig Blau Arnold Törökországból származó buzáját most rostálják.

Debreczen új gazdasági tudósítója. Debreczen város állandó gazdasági tudójsául Rickl Antal földbirtokost, a gazdasági egylet alelnökét hozta javaslatba a városi tanács. Tegnap újabb leirat érkezett a városi hatósághoz a földmívelés minisztertől, ki arra hívja fel a városi tanácsot, hogy Rickl Antallal irassa alá a mellékelt kötelezvényt, amelyben a tudósítói tisztet magára vállalja.

CSARNOK.

Szökés a madelonetták kolostorából.

— Elbeszélés a francia rém-uralom idejéből. —

Irta: Hansen J. O.

A „Debreczen” számára fordította S. Sz. J.

(Folytatás)

— Én önnel maradok marquis! — mondá Luyres berekesztőleg.

— Hová, merre menjünk? — kérde Chavigny.

— A Romainville felé. Ott kell nekünk a legközelebbi napra relytek helyet keresnünk.

— Mi itt a Bagnolet közelében vagyunk — mondá Chavigny — én ismerek ott egy embert, a ki egykor haszonbérli volt Condé herczegnél. Én vele sok jót tettem, megakadályoztam, hogy valami ostoba csiny miatt a haszonbérli el ne üttessék. Ez az ember befogad minket és elrejt, míg a legnagyobb veszély elvonul.

— Hm, — mondá Saint Geran — egyáltalában nem bízom a bajenni haszonbérliökben, a kik most urrá lettek.

— Én sem — bizonyítja a lovak, mert jószágbérliöknél már nagyon is sok hálátlanságot tapasztaltam.

— Hogy éjjel és nappal örökös üldözések legyenek kitéve, azt én nem bírom ki, — felelé Chavigny — én egykori védeczemre bízom magamat.

— Tegyen úgy gróf! Kívánom, hogy ön ne csalatkozzék. Manapság igen éles beátással kell bírnai.

Azután a mezei utra értek, a mely Bagnolet felé vezetett. Itt Chavigny bocsut vett az ő társaitól és a falu felé sietett. Saint Geran és Luyres ellenkező irányban a Romainville liget felé tartottak és abban egy rejtett zugot kerestek. A következő éjszakán a Bondy erdőbe akartak buvhelyet keresni.

III.

Másnap reggel a nap fényesen és melegen sütött a felhőtlen égen. A menekülők most megszaríthatták ruháikat.

Kutyagatás hallatszott feljök és kiüzé öket rejtekhelyökből; bejebb vonultak a ligetben és ott maradtak késő délutánig. Ekkor azonban az éhség kezdte őket gyötörni és nem voltak képesek azt leküzdeni.

— Az éhség utóljára épen oly jól meggyilkol, mint a Guillotine, — mondá a marquis. — Jöjjön hát Chevalier, keressünk valami táplálékot valahol egy gyümölcsös kertben, a minő igen sok van itt Romainville környékén.

Ovatosan kémlelgetve köröskörül, lépdelték a fák alatt odább.

A nemzeti gardistaköpenyt, háromszögű kalapot és a fegyvereket, melyek most csak akadályul szolgáltak, eldobták.

Midőn a liget szélére értek, egy mezei házacska pillantottak meg egy kis tó mellett, mely körül nagy gyümölcsös kert terült el. A parttól egy keskeny fahíd vonult át, a hol egy csónak volt kikötve. Ezen a hidon állott egy kis leány, ugy 7-8 év körüli és nézte a vízben a halakat. Közélemben futkárczott egy kis fehér kutyácska. A kertben ült egy fiatal hölgy, a ki kötésével igen el volt foglalva. Az országut, mely a ház mellett, a kert és tó előtt vezetett el, üres volt; semmi gyanus dolog nem látszott rajta.

— Én ugyan — őszintén szólva — nem valami különös barátja vagyok az ilyesféle növényeknek, a melyek csakis csemegeknek valók, — mondá a marquis — hanem szűkségben, tudvalevőleg, magát az ördögbordát is megesszi az ember. Lovag! ott van az alma, körtve egész bőségben.

— Azért nem kell megkérnünk ama hölgyet?

— Azt nem szabad megkoczkáztatnunk. Az a polgártársnő piros kendőt hord a nyaka körül és ugy látszik, hogy egy köztársasági nő, a ki talán el-rulna bennünket. Lovag, aljon ön itt őrt, nehogy lágy lelkiismeretét vele összeütközésbe hozza, én mindkettőnk számára lopok gyümölcsöket e paradicsomból.

E szavak közben azonban hirtelen megváltozott a jelenet. A kis leány nagyon kitáplált hajolni és a vízbeesett. Szorongva ugatott és nyivákolat a kis kutya. A hölgy jajgatva ugrott fel zékéről és kézkulcsoltan rohant a hidhoz.

— Jöjjön, a mi ek jönni kell, én nem hagyom a vízbe fullni e gyermeket — kiáltá a marquis elszántan.

Es a lovagtól követve átsietett az uton, átugrotta a kert kerítését és a parton a hidra futott, a hol a jajveszékő és segélyt ordító nőt találta. Beugrott a vízbe, odauszott és megragadta a gyermeket fürtjénél fogva épen abban a válságos pillanatban, mikor a mélység elnyeléssel fenyegette.

(Folyt. köv.)

Tőzsde.

Budapesti gabonátőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	6.90—91.
Uj buza őszre 1896.	7.18—20.
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.31—35.
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.06—08.
Uj tengeri május—jun.-ra	4.54—56.

Bécsi gabonátőzsde.

— Érkezett d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	—
Tavaszi » márcz.—ápr.-re	7.25—27.
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.66—68.
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.41—48.
Tengeri máj-jun.-ra	4.88—90.

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet, 41. Páros szünet 41.

Szombaton, 1895. nov. hó 16-án.

Pillangó-csata.

Színmű 4 felvonásban. Irta: Sudermann Hermann. Fordította: Márkus Miksa. (Rendező: Hevessy.)

S E M É L Y E K:	
Hergentheim asszony	Lubrinicz
Elza, özvegy Schmidtné)	Klenovicsné
Laura) leányai	Bogyó I.
Rózsika)	Cserny Berta
Vogel Vilmos, Hergentheimné uoaka- öccse	Rózsahelyi
Winkelmann, kereskedő	Sándor Emil
Max, fia	Szathmári
Keszler Richard utazó	Tapolczai D.
Rosinszky, dr. igazgató tanár	ifj. Németh
Színhely: Berlin. Idő Jelenkor. Az első és a többi felvonások közt 6 hónapi időköz.	

Nyilttér.

Med. univ.

dr. SICHERMANN ADOLF
FOGORVOS.

Rendel: délelőtt 9—12.
délután 2—6.

Lakása Kossut-u. 2152. Kardos-ház

488—1895. kb.

Pályázati-hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügy-miniszter ur 1895. év november hó 4-én 94794—IV. c sz. a. kelt magas rendeletével a debreczeni anyakönyvi kerületbe az 1893. IV. tcz. IX. fizetési osztályának első fizetési fokozatába egy anyakönyvvezetői és ugyanezen tcz. X. fizetési osztályának első fizetési fokozatába egy anyakönyvvezető helyettesi állást rendszeresítvén, ezen állásokra az 1894. XXXIII. tcz. 6 §-a értelmében ezennel pályázat hirdettetik.

A pályázni óhajtok felhivatnak, hogy az 1894. XXXIII. tcz. 8 §-a a., b., c. és d. pontjaiban előirt kellekeket igazoló, valamint netalán egyebb képesítésöket is bizonyító okmányokkal felszerelt kérvényeiket a **f. é. december hó 15 napjának d. u. 5 órájáig** Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánjához, gf. Dégenfeld Schomberg József ur ő méltóságához nyujtsák be.

Kellőleg fel nem szerelt avagy később beérkezendő kérvények tekintetbe vételni nem fognak.

Kelt Debreczen sz. kir. város közgazgatási bizottságának 1895. év nov. 12-én tartott üléséből.

A főspán helyett:

Simonffy Imre Vértessy István
kir. tan. polgármester. főjegyző.

NOVOTNY ANTAL

harang- és érczöntődéje

ajánlja magát a t. cz. közönségnek és községeknek minden nagyságu harangok ujra, illetőleg új harangok és egész harangzatok előre meghatározott hangok utáni elkészítésére, újabb modorra szerelve, több évi jótállás mellett, vertvas koronákkal, ugy hogy az így felszerelt harangokat könnyen és többször lehet fordítani, mi által a harang a megpredéstől megóvatik.

Különösen ajánlja az általa feltalált

többször kütüntetett, átlukasztott, szabadalmazott

HARANGJAIT,

melyeknek hangosabb, tartósabb és mélyebb hangjuk van és így egy 200 Ko. egy ily 260 Ko. haranggal egyenlő. — Ajánlom továbbá régi harangok vertvaskoronávali felszerelését, vertvas-harangállványokat, minden nagyságu óraharangokat. — 300 kgr. és azon aluli harangok mindig raktáron vannak. — Költségvetésekkel és képes árlapokkal díjmentesen és ingyen szolgálók.

NOVOTNY ANTAL Temesvár, Gyárvaros.

10241/95.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező következő ingatlanok, u. m.:

1. A Dobozi vagy tábornoki ház 12 hold és 1200 □-öl ondódi föld.
2. öt nyilas Dóka föld hat hat évre.
3. Az Elepi 2 és $\frac{1}{2}$ réz nyilas tanya föld.
4. Az úgynevezett hatnyilas és 1424 □-öl postaföld.
5. A 682. sz. ház utáni 3 hold és 1050 □-öl ondódi föld.
6. A Szováth községben levő épületek, u. m.: be'ső volt korcsmaépület, a külső Lajda nevű korcsmaépület és az eddigi boltépület 3--3 évre a városháza nagy tanácstermében f. 1895 évi Deczember 3 án d. e. 9 óraker nyilvános árverésen a városi számvevői hivatalban megtekinthető feltételek mellett haszonbérbe fognak adni.

Miről az árverelni óhajtok azzal értesítetnek, hogy a kikiáltási árak 10%-át bánatpénzül az árvereltető bizottság kezébe készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1895. nov. hó 11-én.
A városi tanács.

10239—95.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező következő ingatlanok, u. m.:

1. a Gilányi katonai laktanya és a Boldogfalvai kert közt, a laktanya nyugoti végében levő 5 hold legelő föld;
2. a Bárány csapszék és mérszárszék;
3. a cserepes csapszék;
4. az epreskerti csapszék;
5. a Szent-anna-utcai sorompón kívül fekvő 19 hold és 152 □-öl területű homok föld 2—3 évre, és
6. a Tóth ház utáni 200 □-öl kerti föld 6 évre, a városháza nagy tanácstermében f. 1895 évi decz. hó 4-ik napján d. e. 9 óraker, nyilvános árverésen, a városi számvevői hivatalban megtekinthető feltételek mellett haszonbérbe fognak adni.

Miről az árverelni óhajtok azzal értesítetnek, hogy a kikiáltási árak 10%-át bánatpénzül az árvereltető bizottság kezébe készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen 1895. nov. 11.

A városi tanács.

Állandó nagy raktár a pályaudvaron levő telepünkön.

A Magyar Általános Kőszénbánya részvény-társulat kizárólagos és egyedüli főraktára.

A közelgő téli évadra

ajánlunk a nagyérdemű közönségnek

Királdi és Sajó-Szentpèteri kőszén eredeti **legjutányosabb árakban** minden állomásra szállítva helyben 100 kgr. **95 kr.** házhoz szállítva 100 „ **105 „**

Kicsinybeni valamint nagybeni megrendelések intézendők:

HEVESI és FODOR

Telefon. a Magyar Általános Kőszénbánya részvény-társulat Telefon. kizárólagos képviselőjéhez, bankpalota.

A t. közönség kényelmére Debreczen városában következő megrendelési irodákat tartunk u. m.: **Nánassy Lajos** ur vasútlejében és **Katz Jakab** ur nagytűz-déjében.

Városi raktárunk Kis-uj-utcában van, honnan **2 métermázsáig** terjedő megrendelések szolgáltatnak ki.

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánjától

638 - 1895.

Pályázati hirdetés.

Debreczen sz. kir. városnál megüresedett közlevéltárnoki állásra, mely állás évi egyezzeregyszáz (1100) frt fizetésből álló javadalmozással van összekötve, pályázat hirdetik. Felhívtnak az ezen állásra pályázni óhajtok, hogy kellően felszerelt pályázat kérvényeiket hozzám f. é. decz. hó 31-ikének d. u. 5 órájáig annyiival inkább benyújtsák, mert a később érkező pályázati kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Debreczen, 1895. okt. 12-én.

Gr. Dégenfeld József

Adler Jakabné mosó és tisztító műintézete

DEBRECZEN,

Felvételi üzlet főpiacz, Szotyori Nagy Károly-féle ház, a Kere kedelmi Akadémia mellett.

Szives tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy helyben, a Kereskedelmi Akadémia mellett, Szotyori Nagy Károly ur házában

mosó és tisztító műintézetet nyitottam.

A fővárosban ezen szakmát huzamosabb ideig tanultam, valamint személyzetem is a fővárosi elsőrangú mosó és tisztító intézetekből hozattam s csakis szakavatott munkaerőkkel dolgozom.

Műintézetemben elvállalok mindenféle férfi és női FEHÉRNEMŰEKET mosásra és tisztításra, FÜGGÖNYÖKET fehér és krémre tisztításra férfi SELYEM KENDŐK tisztítását, mindenféle akármilyen régi NYAKKENDŐKET tisztításra elfogadok olyformán, hogy azok, teljesen új színezetet öltenek.

Mosodámban főgondot fordítok arra, hogy bármily természetű megrendelés rendkívül gyorsan eszközöltessék. Az árakra vonatkozólag elhatároztam, hogy ugyanolyan mérsékeltet számított, mint azt a fővárosban szokás.

A n. é. közönség beláthatja, hogy ha helyben ilyen berendezett műintézet létezik, nem szükséges ezentúl többé semmit sem a fővárosba küldeni, megkapható az nálam éppen olyan jó, szép és olcsó árszámításban, azonkívül megvan az a megbecsülhetetlen előnye, hogy sokkal gyorsabban kézbesíthetők.

Meg kell említenem, hogy mosodámban ártalmas szerek igénybe nem vétetnek. Felkérem tehát, sziveskedjék becses pártfogásában részesíteni, én viszont igyekezni fogok magamat arra érdemessé tenni.

Tisztelettel

ADLER JAKABNÉ.

Felvételi üzlet a Ker. Akadémia mellett. - Mosóda és lakás: Bárány-utca 2231.